SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 229. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 3, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ГРУДНЯ 1992. Ч. 229. РІК XCIX.

НАРЕШТІ УКРАЇНІЗУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ТОПОНІМІЮ

Вашінгтон (ОУПС). — Тут з початком грудня 1992 вийшла нова карта Европи накладом престижевого Крайового географічного товариства, на якій відзначено Україну як окрему державу і подано українські географічні назви в українській, а не, як досі, в російській формі. Іншими словами на новій мапі є вже Львів, а не Львов, Чорнобиль, а не Чернобиль, Ужгород, а не Ужгород і т.п.

Вважаючи цю зміну за позитивне явище й у переконанні, що нарешті в американській ономастиці запанував зворот у властивому напрямі, проф. Ярослав Рудницький з Канади привітав президента товариства Г.М. Гровенора у Вашінгтоні, висловлюючи йому признання за цю зміну на краще.

Одночасно він підкреслив властиву дату опублікування нової карти: власне рік тому 1-го грудня 1991 року український народ у всенаціональному референдумі виявив волю до самостійного незалежного життя й цим дав світові доказ, що він хоче бути господарем на своїй землі з традиційними українськими, а не русифікованими топонімами.

Адреса видавництва: National Geographic Society, P. O. Box 3174, Washington, D.C. 20013.

ВШАНУЮТЬ І. СВІТЛИЧНОГО

Ню Йорк. — Тут у суботу, 5-го грудня, пластовий курінь „Верховинки" при співучасті Українського Інституту Америки влаштовує вечір пам'яті Івана Світличного, який помер у Києві 25-го жовтня ц.р. Вечір відбудеться в приміщенні УІА, 2 Схід 79-та вулиця. Початок о год. 6-ій вечора. У програмі вечора візьмуть участь: Марта Скорупська, Ніна Строката, Ольга Шуган-Керіченко, Іриней Юрчук і Квартет ім. Леонтовича.

Можуть збільшити видобуток ґазу і нафти

Київ (УНІАР). — Минулої середи, 25-го листопада, відбулося засідання Колегії державної комісії з геології. Голова комісії Микола Гавриленко висловив думку про можливість збільшення видобутку нафти і ґазу.

У цьому році відкрито сім нових родовищ нафти, є площі зі запасами біля 200 біл. кубічних метрів, однак потрібні фонди, для чого особливу увагу приділяється розвідці родовищ золота. Необхідно також поліпшити якість матеріялів, які використовуються в машинобудуванні. На основі обміну корисними копалинами з іншими державами Україна може повністю забезпечити свої потреби. Україна має що продавати: 30 відсотків світового виробництва марганцю, найбільше у світі родовище скандію, але треба довести мінеральну сировину до світових вимог, — підкреслювалося на засіданні.

О. КРОВИЦЬКА В ГАНТЕР КОЛЕДЖІ

Ню Йорк (І. Стецура). — Відома співачка Оксана Кровицька виступить як солістка із симфонічною оркестрою та хором у Гантер коледжі у симфонії-псалмі Артур Гонеґера „Король Давида". Цей концерт відбудеться в неділю, 6-го грудня, о 3-ій год. по полудні в Гантер коледжі, Парк авеню і 68-ма вулиця в Ню Йорку.

„Україна" відкрила нові шляхи

Київ. — Газета „Файненшел Таймс" з четверга, 26-го листопада, подала вістку про те, що Міжнародна Летунська Лінія „Україна" розпочала прямі лети між Лондоном і Києвом. Діятиме лінія „Україна" з лондонського летовища Ґетвик три рази в тижні.

Це перша летунська лінія з України, яка зорганізована на зразок летунських ліній Заходу, вживаючи літаки американського виробництва Боїнґ-737.

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ ЦІКАВЛЯТЬСЯ УКРАЇНОЮ

Фінікс Аріз. (Л. Р.). — В днях 19—22-го листопада відбулася в цьому місті 24 щорічна конвенція Американської асоціяції для поширення слов'янських студій (AACSS). В цій конференції завжди беруть участь українські науковці, а Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА вже від довгих років спонзорує в рамках цієї конвенції одну наукову сесію присвячену українській проблематиці.

На цьому форумі НТШ завершила ювілейні святкування Михайла Грушевського окремою сесією про творчість цього найвизначнішого українського історика, п.з. „Михайло Грушевський — історик, державний муж і письменник". У цій сесії взяли участь: Роман Шпорлюк (Гарвард) з доповіддю про Грушевського як будівельника держави, Орест Субтельний (Йорк університет, Канада), який подав оцінку історичної праці Грушевського, і Леонід Рудницький (Ля Саль університет), який розглянув літературну спадщину цього історика, як виявилося, був теж поетом, письменником і драматургом. У відсутності Мирослава Лабуньки, Л. Рудницький служив теж предсідником сесії, а Володимир Стойко (Манґеттен коледж) був дискутантом. Вже ця сесія, одна із перших в програмі конвенції, вказала на збільшення зацікавлення українською тематикою в американському науковому світі. У ній взяло участь 32 особи, науковці українського і неукраїнського походження. У рамках конвенції відбулася теж виставка книжок, між ними й видань НТШ, котрі, мабуть, перший раз в історії цієї асоціяції були всі розкуплені.

Великою авдиторією втішалася теж сесія п.з. „Нова дійсність в Україні", якою проводив Василь Дмитришин. У ній взяли участь Софія Слюзар (Державний департамент ЗСА) і Зиновія Сохор (Кларк університет), які проаналізували сучасну політичну ситуацію в Україні, Дмитро Штогрин (Іллинойський університет), який розглянув бібліотекарські реформи в українській державі і Л. Рудницький, який коротко накреслив стан літератури в незалежній Україні, Джеймс Мейс (Іллинойський університет) служив коментатором.

Як у минулих роках, конвенція включала сесію про „Модернізм в українській літературі", що нею проводив В. Смирнів (МекМастер університет, Канада). В цій сесії завжди беруть участь ці самі наукові сили, Максим Тарнавський і Данило Гузар-Струк, обидва з Торонтонського університету та Олег Ільницький (Альбертський університет) Коментатором служив Григорій Грабович.

Особливу увагу звернула на себе сесія присвячена темі „Українсько-російські взаємини в історичній перспективі", у якій взяли участь Ольга Андрієвська (Трент університет, Канада), Зенон Когут (Канадський Інститут Українських Студій) і Пол Бушкович (Єйл університет). Предсідником і дискутантом були: Марк фон Гаґен (Колюмбійський університет) і Франко Сисин (Альбертський університет).

Завдяки науковому секретареві НТШ Ларисі Онишкевич завершено теж в рамках конвенції ювілей Миколи Куліша окремою сесією, у якій крім вже згаданої організатори, взяли участь Мирослава Знаєнко, яка подала короткий огляд творчости драматурга і керувала сесією і Іван Фізер, обоє з Ратґерського університету.

(Закінчення на стор. 5)

Посилюють боротьбу зі злочинністю

Тернопіль (УНІАР). — Тут у приміщенні Крайової Ради Руху відбулося чергове засідання Координаційної Ради партій та громадських організацій Тернопільської області.

У засіданні брав участь начальник обласного відділу Служби Безпеки України Володимир Радченко, який поділився з присутніми проблемами, що їх вирішує СБУ у боротьбі зі злочинністю в економічній ділянці, зокрема, у проведенні різноманітних бартерних операцій з цукром та іншими товарами, як теж із зловживанням у торгівлі. Голова СБУ области звернувся з проханням до Координаційної Ради утворити з представників масових організацій і партій групу, що її СБУ могла б включити у боротьбу зі злочинністю в економічній ділянці.

З інформацією про працю Комітету Державної Контролі, що діє при обласній державній адміністрації, виступив перший заступник голови комітету Роман Наконечний.

Експериментальний театр „Яра" ставить дійство „Сліпий зір"

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Вірляна Ткач належить до тих рідкісних молодих людей у нашій спільноті, що постійно шукає нових і незвичайно цікавих шляхів через свій експериментальний театр передавати і зацікавити так акторів, як і публіку українським театром, українськими письменниками чи режисерами. Її особливе захоплення і популяризацію режисерського мистецтва Леся Курбаса ми мали нагоду вже не раз бачити. Тепер вона у дійстві про українського сліпого письменника, що більшу частину свого життя перебув у Японії і писав по-японськи та есперанто Василя Ярошенка, покаже щось ще більше незвичайного так для української, як і чужинецької публіки.

Про нову постановку розказує у „Свободі" В. Ткач.

Від п'ятниці, 4-го грудня до неділі, 6-го грудня, її група „Яра" виставлятиме дійство „Сліпий зір" у театрі практичних зайнять Ля Мама при Першій вулиці ч. 6 о год. 8-ій вечора в Ню Йорку.

Ці інформації дає вона нам із чепурною програмкою, на якій читаємо, що це дійство створене нею при допомозі Ванди Фіппс і Ватоку Уено і під її режисурою покаже Японію з 1914 року та живучого в тих часах у ній українського сліпого письменника В. Єрошенка.

Відвідуючи редакцію, вона показує незвичайно цікавий альбом світлин, статтей та інформацій про В. Єрошенка, як також його книжки, видані в Японії по-японськи. Рівночасно розповідає як вона, перебуваючи в Японії із своїм чоловіком, побачила портрет цього цікавого українця в найкращій мистецькій галерії Токіо, виконаний відомим художником В. Макамура, зацікавилася ним і його дивним життям, а також його творчістю, яку пізнала при допомозі свого чоловіка В. Уено.

З її розповіді довідуємося, що В. Єрошенко народжений 1890 року, осліп, маючи чотири роки, і поміщик, на землі якого жили його батьки — українські селяни, післав його до школи сліпих у Москву. Незвичайно

(Закінчення на стор. 5)

КАРТИНИ Т. БОЙЧУКА

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці та ватага „Бурлаків" влаштовують виставку картин бурлаки — мистця Тараса Бойчука зі Львова, відкриття якої відбудеться у суботу, 5-го грудня, о год. 1-ій по полудні в галерії ОМУА, 136 Друга авеню в Ню Йорку. Виставка діятиме три дні — у п'ятницю, 4-го грудня, від год. 6—8-ої вечора, у суботу, 5-го грудня, від 1—8-ої вечора та у неділю, 6-го грудня, від 1 — 8-ої вечора.

В УКРАЇНІ РОЗПОЧАЛИ ПРИВАТИЗАЦІЮ

Київ. — Згідно з повідомленням пресових агентств Ройтерс та Інтерфакс з п'ятниці, 27-го листопада, Україна оприлюднила свій плян приватизації, що є дещо іншим від того, який вже впроваджено в Росії.

Кожний громадянин отримає конто висотою 30,000 купоно-карбованців, за які могтиме купувати уділи в крамницях, майстернях і підприємствах. Пізніше громадяни отримають окремі чеки на закупи землі.

Офіційні урядові чинники підкреслюють, що фонди у цих спеціяльних контах будуть зростати разом з інфляцією. На відміну від Росії громадяни України не зможуть перепродувати ці свої конта чи вибирати гроші. Після закінчення приватизації будь-які залишені на контах гроші будуть перенесені до бюджетів місцевих урядів.

Відбулася конференція СОУ

Симферопіль (УНІАР). — З пресового центру Комітету громадських організацій „Крим з Україною" повідомили, що у місті відбулася друга звітно-виборча конференція Кримського відділення Спілки Офіцерів України (СОУ). На конференцію прибуло 114 делегатів з військових частин, розташованих в Криму, частин військово-морських сил України та підрозділів об'єднаної Чорноморської фльоти України і Росії. На конференцію були запрошені представники всіх демократичних організацій Криму, котрі стоять на позиціях „Крим з Україною", а також гості з деяких всеукраїнських організацій.

Із доповіддю виступив перед делегатами голова кримського відділу СОУ полковник Скиба, який висвітлив проблеми правового та соціяльного захисту військовослужбовців та членів їх родин. Підкреслювалася необхідність більш чіткого національного спрямування праці соціяльно-психологічної служби збройних сил України, зокрема в тих частинах, що розміщені в Криму. У заключних документах визнано, що праця втілення української ідеї в збройних силах України є недостатньою, в зв'язку з чим й було схвалено звернення до Президента України, прем'єр-міністра України, міністра оборони України, а також до голови ВР Криму, голови Комітету для справ правового і соціяльного захисту військовослужбовців і голови СОУ.

На конференції обрано нового голову кримського відділу Спілки Офіцерів України, ним став підполковник Сергій Литвин, який до цього часу був заступником голови.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК УВЕЧОРІ, 30-го листопада, президент-елект Билл Клінтон повернувся у Литл Рок, столицю Арkенсо, після „довгого вікенду", проведеного у Каліфорнії. Ще до повернення Б. Клінтона його пресовий секретар Ді-Ді Маєрс сказала журналістам, що наступного тижня президент-елект, мабуть, знову поїде у Вашінгтон, цього разу спеціяльно для зустрічі з конгресменами, вибраними вперше. „Така можливість обговорюється", — сказала Маєрс. Коли у січні Палата Репрезентантів збереться на чергову сесію в обновленому складі, серед 435 конгресменів буде 110 новаків, з якими Клінтон і хоче „навести мости". Деякі політичні коментатори вважають, що дехто з законодавців-ветеранів може заперечувати проти тих чи інших пропозицій майбутнього президента, при чому мова йде як про республіканців, так і про демократів.

СІ-АЙ-ЕЙ ПІДГОТОВИЛО спеціяльний проєкт доповіді про нуклеарні дослідження в Ірані. В цьому документі робиться висновок про те, що Іран намагається створити власну нуклеарну зброю і не виключено, що до 2000 року йому це вдасться. Військова політика Ірану викликає велику стурбованість у З'єднаних Стейтах. Це питання настільки складне, що недавно Державний департамент приступив до вироблення нового курсу щодо цієї країни.

КОМАНДУЮЧИЙ ШОСТОЮ американською фльотою віцеадмірал Томас Льопез прибув з короткочасною візитою у Болгарію на запрошення генерального штабу болгарської армії. На запитання журналістів, чи не зв'язаний його приїзд з війною у колишній Югославії і міжнародними санкціями проти неї, він заявив, що обговорення даної теми „не входить в його повноваження". „Що стосується війни між нашими сусідами, — повідомляє агентство БТА, — то, на думку віцеадмірала, ліпше було б, якщо б там заговорила дипломатія, а не санкції і воєнне втручання.

ПІД ЧАС ПЕРЕДВИБОРЧОЇ президентської кампанії ФБІ намагалося вияснити можливу причетність кандидата Демократичної партії Билла Клінтона до незаконних операцій Міжнародного кредитно-комерційного банку (МККБ). Про розслідування ФБІ розповідається у книзі „Незаконні прибутки", присвяченій справі МККБ, яка вийшла цими днями. Книжку написали Ларрі Кервін і Пітер Трюелл. Відомо, що банкір з міста Литл Рок Джексон Стівенс сприяв відкриттю філій МККБ у З'єднаних Стейтах. Дж. Стівенс — старий друг губернатора Арkенсо Б. Клінтона. Саме Стівенс був одним з організаторів збору грошей у виборчий фонд Клінтона. Стівен є власником солідного пакету акцій одного з банків Арkенсо, а цей банк дозволив виборчій групі Клінтона взяти позичку на 3.5 міл. дол. Книга „Незаконні прибутки" не повідомляє, чим завершилося розслідування ФБІ. Можна, однак, здогадуватися, що нічого протизаконного детективам бюра встановити не вдалося.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ зателефонував Борісові Єльцинові і повідомив президента Росії, що американський народ підтримує його. Пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер розповів журналістам, що розмова президентів ЗСА і Росії тривала десять хвилин. „Буш вирішив підтримати Єльцина напередодні З'їзду народних депутатів Росії, що відкривається у понеділок, — пояснив Фицвотер. — Ми підтримуємо в Росії всіх, хто виступає за реформи".

БОРІС ЄЛЬЦИН ВИСТУПИВ НА З'ЇЗДІ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

Москва. — У вівторок, 1-го грудня, тут розпочав працю 1-ий З'їзд народних депутатів. Першим промовцем був депутат з Іркутська Іван Федосєєв, один з найбільших консерватистів у складі законодавців. Він запропонував, щоб з'їзд подав у Конституційний суд позов щодо нібито незаконних дій президента Бориса Єльцина, який підписав 8-го грудня 1991 року угоду про розпад Совєтського Союзу і створення Співдружности Незалежних Держав. 429 голосами проти 352 при 72, що утрималися, депутати відкинули пропозицію Федосєєва. Відтак противники президента повели другий напад на нього. Вони спробували внести у порядок денний питання про вотум недовір'я президентові. Однак і для цього їм не вистачило голосів.

Після цього з великою промовою виступив російський президент. Він запропонував компромісовий варіянт майбутніх стосунків між виконавчою і законодавчою владою. В цілому цей варіянт містить п'ять точок. Задля стабілізації економічної і політичної ситуації в країні з'їзд народних депутатів має зосередити свої зусилля вийнятково на поправках і доповненнях до існуючої конституції Росії. Інші зконодавчі акти приймати Верховна Рада. Право скасувати ці акти матимуть тільки з'їзд народних депутатів і Конституційний суд.

Всі адміністративні функції, в тому числі функциї заопікування державним майном, повинні бути доручені урядові, який, у свою чергу, підпорядковується президентові і з'їздові. Верховна Рада має право оскарження урядових рішень в Конституційному суді або у президента.

Далі Єльцин запропонував, щоб президентові було надано право приймати рішення в тих ділянках економіки, котрі входять в коло виконавчих обов'язків керівника держави.

Як відомо, у вівторок, 1-го грудня, закінчився термін дії надзвичайних повноважень Б. Єльцина, які він дістав рік тому. Нова пропозиція містить компроміс, який дасть можливість Єльцинові керувати економічними реформами і водночас задоволити парлямент, багато членів якого активно виступають за скасування надзвичайних повноважень президента. Єльцин сказав, що відмовляється від свого права законодавчо впровадувати економічні реформи, однак у цьому випадку Верховна Рада повинна в межах 10 днів розглянути законодавчі ініціятиви президента.

Вкінці Єльцин запропонував зберегти тепер діючу систему формування уряду на час стабілізації ситуації в країні. Згідно з теперішнім порядком, кандидатуру прем'єр-міністра висуває президент і затверджує з'їзд, а кандидатури членів кабінету висуває голова уряду і затверджує президент.

На думку спостерігачів, в перший день з'їзду існувала приблизна рівновага сил між консерватистами і реформаторами.

Того ж дня в центрі Москви відбулися масові демонстрації противників і прихильників Б. Єльцина. Колишні комуністи вийшли під червоними прапорами неіснуючого СССР. Написи на їхніх транспорантах називали реформаторів „сіоністами і агентами Сі-Ай-Ей".

У СВІТІ

В ІНТЕРВ'Ю ДЛЯ інформаційного агентства Франс-Пресс президент Албанії Салі Беріша заявив, що на Балканах можлива великомасштабна війна. В ній, на думку Беріши, зацікавлені сербські керівники, оскільки вони не відмовилися від „середньовічної мрії про створення великої Сербії". Албанський лідер вважає, що є тільки один спосіб послаблення сербського воєнного потенціялу і унеможливлення нової війни — піддати бомбовому ударові летовища і воєнні підприємства в Сербії. С. Беріша підкреслив, що стабільности на Балканах не буде досягнуто, якщо Сербія не стане демократичною державою.

ВЕРХОВНИЙ СУД ФРАНЦІЇ скасував рішення нижчої судової інстанції про те, що Поль Тув'є, причетний до вбивства сімох жидів у французькому місті Ліоні в роки Другої світової війни, не підлягає осудові за злочини проти людства. Його участь у вбивстві було потрактовано як воєнний злочин. Тим часом злочини проти людства є єдиними, які, згідно з французькими законами, не підлягають термінові давности. Саме це й дозволило посадити Тув'є на лаву підсудних майже через півстоліття після скоєного ним злочину.

В СУБОТУ, 28-ГО ЛИСТОПАДА, група озброєних гранатами і автоматами чорних терористів увірвалася в гольф-клюб білих мешканців міста Кінґ-Віліямставну і відкрила вогонь у присутніх. У висліді нападу вбито 4 особи, 17 дістали тяжкі поранення. Місцева преса підкреслює, що терористична акція мала виразно расовий характер. В ніч на суботу чорні грабіжники замордували чотирьох членів білої родини поблизу Йоганнесбургу. Слідчі органи запропонували 17,000 дол. за інформацію, що поспряє арештові злочинців.

ДУХОВНИЙ ІРАНСЬКИЙ лідер аятолла Сейєд Алі Гаменеї під час зустрічі з вищими чинами міністерства культури сказав: „В Ісламській Республіці Іран пріоритет належить духовним і культурним вартостям. Цим він принципово відрізняється від західних суспільств, котрі намагаються задовільнити в першу чергу матеріяльні потреби населення і вважають культуру приватною справою". Міністерство культури Ірану повідомило, що незабаром буде дозволено створення приватних каблевих телевізійних станцій для „забезпечення населення культурними програмами". Нагляд над їхньою діяльністю матиме держава.

ВИЙШОВ У СВІТ перший словацький поштовий значок. На ньому зображено державний герб Словацької республіки. Продаж значка почнеться 1-го січня 1993 року в деяких поштових бюрах. Наступного року в Словацькій республіці плянується випустити ще 22 значки. На одному з них буде зображено портрет недавно померлого видатного чехо-словацького політичного і державного діяча Александра Дубчека.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Економічна ситуація в Україні

У серії щотижневих доповідей у Науковому Товаристві ім. Шевченка в Ню Йорку, що їх організує і проводить проф. Василь Калинович, відбулася в суботу, 21-го листопада ц. р. доповідь Володимира Ланового, доктора економічних наук, члена Академії Наук у Києві, колишнього віцепрем'єра Уряду України. Цим разом цей вечір зорганізовано спільно з українським Інститутом Америки. В. Лановий — автор кількох книжок з ділянки економіки,відомих на Заході. В українській діяспорі його ім'я зникало, коли його швидко після призначення на віцепрем'єра звільнено. Тепер він з'ясував, що він не скривав свого невдоволення політикою прем'єра Вітольда Фокіна і легковажно ставився до центральної і найголовнішої проблеми України, якою є конечність переходу з контрольованої системи на вільний ринок. Володимир Лановий, який доповідав на тему ,,Сучасні економічні проблеми України", був оптимістом у характеристиці загальних та зокрема економічних відносин в Україні, але не скривав її недоліків, не цураючися подавати навіть яскраві приклади зловживань і грубих помилок. Нарікав на існування ,,мафії": є різнонаціональні мафії у колишніх країнах СССР, але є й українська мафія. Це колишні партократи, спритні люди, які вміють протизаконними засобами збагачуватися коштом держави. Висловлювався надзвичайно позитивно про нового прем'єра Леоніда Кучму, дармащо не погоджується з ним у підході до важкого промислу, який працював майже виключно для війська. Кучма, на думку Ланового — бодай покищо не хоче піддавати приватизації важкий промисел. Запитаний, на чому Володимир Лановий, людина, яка звикла оперувати цифрами базує свій оптимізм — він указав саме на новий Уряд з Леонідом Кучмою у проводі, який добре розпочав урядування —заповівши боротьбу проти зловживань. Друга найповажніша підстава оптимізму — молодь. Сучасна молодь в Україні починає розуміти потребу праці та застосування іншого підходу, інших метод до проблем будівництва держави. Дух українських мас каже бути оптимістом.

На цьому вечорі в НТШ у Ню Йорку можна було почути від найавторитетнішого інформатора, яким був В. Лановий, що ситуація в Україні щораз змінюється. Коли, наприклад, Верховна Рада України одного дня признала Урядові Леоніда Кучми надзвичайні повновласті і на півроку, ті, що їх дотепер мав Президент Кравчук, то вже наступного дня сам Кучма запропонував, щоб всі важливіші рішення Уряду підлягали затвердженню Верховною Радою. Доповідь Володимира Ланового, яка тривала близько одну годину, та запити й відповіді приблизно другу годину, викликали масу рефлексій. Володимир Лановий — безсумнівний авторитет економічних питань і дискутувати з ним у ділянці економіки можуть тільки фахівці економіки включно з банківництвом. Але деякі його твердження і завваги з ділянки політики могли породжувати сумніви. Він твердить, що Верховна Рада України, яка постала у 1989 році, тепер не віддзеркалює настроїв широких кіл українського суспільства і тому треба її розв'язати та розписати нові вибори. Особливий його закид — це на адресу Верховної Ради, що в неї аж надто багато колишніх комуністів. Але ця Верховна Рада схвалила була величезною більшістю голосів спершу суверенність України, опісля її самостійність та перевела тріюмфальний вислід референдуму. Чи можна мати ґарантію, що нові вибори в атмосфері невдоволення зростом дорожнечі, диспропорцією між цінами, платнями та іншими неполадками, дадуть кращий склад нової Верховної Ради?! Або таке: В. Лановий висловився про президента Росії Боріса Єльцина, що він є ,,стабілізаційним чинником" у внутрішніх стосунках Росії і тільки з цього погляду корисний Україні, але неґативний у своїх ходах проти України. Це напевне стосується безлічі колючок шкідливих для України, як ось продаж Україні нафти по куди вищій ціні, як продається іншим країнам.

Але ж Єльцин, у яскравій протилежності до Ґорбачова, вітав Кравчука з вислідом референдуму і перевів у парляменті Росії визнання державности України. Можна було мати сумніви щодо високопозитивної оцінки діяльности Вячеслава Чорновола та, зокрема й особливо, про його завваги про Валентина Мороза — цей останній не записався світло своїми виступами в Америці й Канаді.

В цілості — треба бути вдячним такій поважній людині й ученому високої кляси, як В. Лановий, що він завітав до української наукової установи в Ню Йорку. Він розвіяв теж деякі помилкові погляди наших земляків у ЗСА, наприклад, що росіяни приїздять масово до України і викуповують її дешевший крам. Насправді, у Москві дешевші ціни, як у Києві. Але це зміниться — В. Лановий оптиміст і ми з ним.

Микола Руденко,
Київ

ПЕРШИЙ РІК ДЕРЖАВНОГО СТАНОВЛЕННЯ

III

Прем'єр-міністер Л. Кучма на своїй пресовій конференції сказав багато такого, про що люди догадувалися, але ж не хотіли вірити. Чиновники всіх рівнів, мов африканська сарана, заходилися винищувати багатства України, намагаючись прихопити все, що погано лежить. З'явився навіть вираз ,,прихватизація" замість приватизації. Дійшло до того, що недоторканий державний запас пального (близько 8 мільйонів тонн) кимось було продано за кордон. Кучма вжахнувся, коли побачив порожні резервуари. Самозрозуміло, що ця мафіозна акція не могла бути здійснена без участи якихось урядовців. Прем'єр наводив чимало схожих прикладів, але не називав прізвищ: сьогодні відповідні органи проводять слідство по кожному з них, передчасний розголос може зашкодити.

Л. Кучма справив враження людини принципової, непримиренної щодо корумпованих структур та вельми працьовитої. Журналісти відзначили своєрідний ,,ювілей" прем'єра: минув рівно місяць, як його призначили на цю посаду. Було б доречно сказати: тільки місяць, бо Кучма глибоко й детально дослідив причини економічного занепаду. Разом з тим він уже встиг розробити програму виходу із кризи, про що найближчим часом доповідатиме на сесії Верховної Ради. Можна догадатися, скільки часу він лишає собі на сон.

Журналісти назвали його японським словом камікадзе, натякаючи на вельми небезпечний характер його нової посади. Відтак запитали, як ставляться дружина й діти до того, що він погодився прийняти посаду прем'єра в такий драматичний для України час. Кучма, невесело посміхаючись, відповів:

— Повірте, вони не зраділи. Якраз навпаки.

А коли запитали, чого він найбільше боїться, прем'єр сказав:

— Найбільше боюся того, що мені не дадуть зробити для України всього задуманого. Надто багато перешкод. Так багато, що мені не могло й наснитися.

Першим актом нового прем'єра був повний і безкомпромісний вихід України із рубльової зони. Гривню вводити він не рекомендує — для цього покищо немає передумов. Вона може бути введена лише тоді, коли припиниться інфляція й наша економіка стабілізується, а покищо хай інфляційні удари приймає на себе купон. Для цього слід йому надати якостей справжньої валюти — тобто використовувати в міждержавних безготівкових розрахунках, принаймні в межах СНД. І це щойно зроблено.

Важливість цього кроку буде зрозуміла, якщо зважити на таке: десь близько 80 відс. усіх наших негараздів походить від того, що ми надто довго перебували в рубльовій зоні. Так, скажімо, ми змушені були підіймати ціни вслід за Росією, бо інакше всі українські товари були б негайно вимиті, як вимиває повінь торішнє вербове листя. Отже не ми автори інфляції — вона знову таки запрограмована в Москві. Навіть те, що купон дешевший від карбованця майже на 40 відс. є поважною необхідністю, бо практика показала, коли українські товари виглядають дорожчими, ніж російські (сьогодні це саме так), зникає небезпека їхнього вимивання.

І все ж слід відзначити, що хліб як головний продукт харчування в Україні лишається набагато дешевшим, ніж у Росії. Так, скажімо, в Києві ціни на різні сорти хліба становлять 4—7 купонів за хлібину, а в Москві 24—30 рублів. Якщо зважити, що фінансова місткість купона значно нижча від рубля, то київський хліб виглядатиме зовсім дешевим і це в той час, коли у Вірменії введені картки на хліб — громадяни отримують по 350 грамів на день. Майже те саме відбувається в Грузії. А в деяких областях Росії вартість хлібини доходить до 40—50 рублів.

Особливо слід відзначити важливість безготівкових розрахунків з російськими підприємствами. Коли гроші пересилалися готівкою, вони не доходили до підприємств по три-чотири місяці. Десь, мабуть, крутилися в спекулятивних операціях, а російські підприємства тим часом затримували постачання виробів своїм українським партнерам. Якщо зважити, що це були сотні мільярдів карбованців, то можна собі уявити, від якої халепи новий прем'єр врятував Україну. На жаль, іще й досі триває суперечка, хто кому винен — Росія Україні чи навпаки. А це близько 500 мільярдів карбованців! Хаос, безладдя, корупція — ось наші сьогоднішні вороги, проти яких розпочав свій наступ новий український Уряд.

Продовження буде.

Іван Кедрин

КУЛЬТУРА ЯК ЗАСІБ ПРОПАҐАНДИ

Українські наукові установи у діяспорі давно усвідомили собі, що поруч із творенням культурних вартостей для народу — треба ширити добре ім'я про Україну тими засобами, якими розпоряджають. Тому, наприклад, Наукове Т-во ім. Шевченка принципово друкує книжки українською мовою, цією ж мовою веде прилюдні наукові доповіді й конференції, але водночас бере участь в американських і міжнародних наукових конференціях та зберігає активний зв'язок з деякими американськими журналами. А проте й у видавничій ділянці ніколи не відступає від принципу української мови, як ось у виданні в англійському перекладі ,,Життя і творчість Тараса Шевченка" Павла Зайцева. Рішення видати в альбомному форматі в англійському перекладі ,,Слово о полку Ігореві" з ілюстраціями не вдалося здійснити — не з власної вини. Український Науковий Інститут при Гарвардському університеті, Науковий Осередок в Едмонтоні й Українська Вільна Академія Наук своєю діяльністю стали поважними станицями української культури в чужомовному світі. Культура в українській діяспорі давно перестала бути поняттями ґеттоїстичним.

Діяспора відійшла на задній плян — перше місце зайняла Україна. І вона, державна Україна, має куди більші засоби культури, якими можна пропаґувати своє добре ім'я. Є державний театр, є оперний театр з чудовим хором і прегарними чоловічими й жіночими голосами. Є з чим показатися на Заході. Пригадується, що Уряд Української Народної Республіки вислав був до Америки Український Національний Хор під орудою Олександра Кошиця. Та культурно-пропаґандивна місія списана у книжці ,,З піснею у світ". На превеликий жаль, приходиться ствердити, що керівні державні кола у Києві не мають — бодай покищо — зрозуміння для такої справи: для сполучення рідної культури з пропаґандою на чужинецькому, для України, страшенне потрібному терені. Змарновано теж багато енерґії, доброї волі і гроша з мінімальним дорібком у тій найважливішій справі, якою є пропаґанда в американському світі. Це гарно і приємно, що українська громада в різних містах Америки може почути прегарний хор і солістів. Але й та приємність обмежена, бо, наприклад, у Ню Йорку немає великої української концертової залі. І коли б навіть була, то ніякий американський музичний рецензент туди не прийде.

Зате є Карнеґі Голла на 57-ій вулиці Мангеттену і кожний тамошній концерт має відгук в американській пресі. Це не проста і нелегка справа. Залю у Карнеґі Голл треба замовляти на який рік наперед. Заля коштує поважний гріш. Отож, така імпреза, така подорож великого репрезентаційного хору чи групи оперових солістів — вимагає дбайливої підготови. Ніяке існуюче в Ню Йорку концертове бюро не прийде до того хору у Києві. Це річ тамошніх урядових кіл або адміністрації того хору нав'язати зв'язок з українськими організаціями чи окремими людьми в Америці і спільно зорганізувати такий виступ з грошовою калькуляцією. Очевидно, один виступ не покриє всіх коштів — коштів дороги ансамблю, залі, утримання в Америці. Але кілька й кільканадцять таких виступів покриють кошти, а знаємо з прецедентів, що є й меценати. Гроші не є тут найважливішою річчю — найважливіша є організація. Пригадую, що проф. Омелян Пріцак, який один із перших українців — американських громадян — їздив в Україну, став там членом Академії Наук (тепер уже їх більше) і знаменито пізнав тамошні відносини, сказав авторові цих рядків: ,,В Україні щойно починають вчитися, що таке організація".

Є ще тут один аспект: програма наших мистецьких виступів. Наші земляки все ще не здають собі справи з духовного змісту цієї верстви української громади в Америці, яка відвідує концерти й оперний театр. Приїздять солісти з Київської опери, чудові голоси — тенори, драматичні сопрани, меццо, баси й баритони і співають — народні пісні. Вони хочуть похвалитися знанням народної пісні і не здають собі справи, що слухачі вже піднялись вище фолкльору й етнографії. Признаюся, що мені було прикро за співачку коли слухав ,,Ой, ходила дівчинонька беріжком, заганяла качурика батіжком..." А чейже в оперному театрі у Києві ставлять клясичні опери, бо їхні лібретта здебільшого перекладені на українську мову, — а можна співати й мовою ориґіналів, в більшості італійською

Невідомо, чи ці завваги дійдуть до осіб, що їх вони дотичать. Це не єдиний голос одного автора газетної статті. Це радше вислів журби і жалю усіх тих, які хотіли б, щоб плекана в Україні культура — в науці, музиці і співі — була використана подвійно — для збагачення рідної культури і для використання її, як засобу пропаґанди.

Петро Одарченко

Проф. Г. Костюкові — 90 років

25-го жовтня ц. р. видатному українському діячеві проф. Григорієві Костюкові минуло 90 років. Цей знаменний ювілей 15-го листопада урочистими зборами відзначили Вашінґтонська Група УВАН, Вашінґтонський осередок праці НТШ, Вашінґтонське товариство українських професіоналів і Об'єднання українців Вашінґтону.

Проф. Григорій Костюк відомий на Україні й поза її межами як видатний літературознавець, історик, публіцист, громадсько-політичний діяч, автор численних наукових праць, редактор багатьох цінних видань творів українських письменників. Він — дійсний член УВАН, НТШ, довголітній голова Об'єднання українських письменників ,,Слово", член міжнародного ПЕН-клюбу.

За видатні заслуги та цінні наукові праці проф. Г. Костюк одержав нагороду від Фонду Антоновичів та від Українського Фонду Культури премію ім. Володимира Винниченка.

Народився Григорій Костюк 12-го жовтня (за старим стилем) 1902 року в селі Боришківцях на Поділлі в селянській родині. Після закінчення початкової школи вчився в гімназії для дорослих та на робітничому факультеті при сільськогосподарському інституті в Кам'янці. Вищу освіту здобув у Київському Інституті Народної Освіти. Потім у Харкові вступив до аспірантури Інституту літератури ім. Т. Шевченка. Після закінчення аспірантури працював у вищих школах Харкова та Луганська професором історії української літератури.

У Харкові Г. Костюк співпрацював у літературних журналах і мав багато приятелів серед українських письменників. Найближчі контакти підтримував з Ю. Яновським, А. Любченком, І. Сенченком, Г. Епіком, В. Мисиком та іншими. Та недовго тривала його наукова, педагогічна й журналістична праця. 1933 р. його звільнили з праці в Харкові. Пізніше в Луганську пощастило влаштуватися в педагогічному інституті професором історії української літератури, але й тут тільки один рік довелося працювати, а 25-го листопада 1936 року — Костюка заарештували і він опинився в Лук'янівській в'язниці, а пізніше у Воркуті. Тут у жахливих умовах сталінської каторги довелося тяжко працювати в шахті. Тільки кінець єжовщини врятовував Костюка від неминучого розстрілу.

У грудні 1940 року Костюка звільнили з концтабору й дозволили жити в м. Слов'янському на Донбасі під наглядом НКВД. Війна дала можливість йому виїхати до Галичини, а пізніше до Німеччини. Перебуваючи в таборі переміщених осіб (ДП), Костюк розвинув надзвичайно енерґійну різноманітну діяльність: був учителем таборової гімназії, активним учасником наукових конференцій УВАН і НТШ, одним із засновників організації українських письменників МУР, одним з організаторів УРДП, редактором видавництва ,,Прометей", редактором літературного додатку до газети ,,Українські Вісті", критиком, публіцистом, автором численних статтей, що друкувалися в альманасі ,,МУР", в ,,Українських Вістях", в ,,Сучасній Україні", потім літературним редактором газети ,,Сучасна Україна", членом Комісії для створення Української Національної Ради, співавтором тимчасового закону про державний центр УНР в екзилі, членом УНРади 1-го і 2-го скликання — такий неповний перелік окремих видів багатогранної діяльности Г. Костюка в Німеччині.

У 1952 році Г. Костюк прибув до ЗСА. Тут, незважаючи на виснажливу заробітчанську фізичну працю, він у вільний від цієї праці час продовжував наукову й науково-організаційну діяльність: в УВАН очолює Винниченківську комісію та Комісію для вивчення пореволюційної України і Совєтського Союзу, організовує наукові конференції, присвячені акад. С. Єфремову, В. Винниченкові, виступає з науковими доповідями, на вечірніх курсах Народного університету читає лекції з історії української літератури, редаґує ,,Наукові Записки" НТШ, бере діяльну участь у науково-дослідній праці американської наукової установи ,,Науково-дослідна програма вивчення СССР". Ця наукова установа видає англійською мовою важливі й цінні праці Г. Костюка про падіння Постишева та про сталінський режим на Україні. У наукових збірниках Інституту для дослідження історії та культури СССР Г. Костюк друкує наукові статті українською, білоруською, російською та англійською мовами.

1971 року у видавництві ,,Сучасність" вийшла в світ цінна праця ,,Теорія і дійсність (До проблеми вивчення теорії, тактики і стратегії большевизму в національному питанні)".

1983 року виходить книжка ,,На маґістралях доби", що містить статті Г. Костюка на суспільно-політичні теми. В тому ж році виходить велика праця Г. Костюка ,,У світі ідей і образів". Критичні статті та історико-літературні роздуми, в якій вміщено статті

(Закінчення на стор. 5)

Мирослав Семчишин

Г. СКОВОРОДА — ПЕРШИЙ РОЗУМ УКРАЇНИ

III

В часи Сковороди, як і раніше, в попередньому столітті, саме філософія вважалася своєрідною короною наук і в програмах західньоевропейських університетів, академій чи колеґіюмів займала передове місце. Була вона і в програмі Києво-Могилянської Академії як основний предмет і мала своїх видатних і заслужених представників. В часи, коли Сковорода починав студії у Києво-Могилянській Академії, справді славою великого вченого у цій ділянці втішався професор філософії і ректор, автор наукових праць, славний проповідник (пізніше пішов на службу до Москви) Георгій Кониський. З його діяльністю пов'язаний перехідний період у філософських спрямуваннях — від застарілої середньовічної схоластики до досягнень нових наук (природознавство, астрономія, фізика).

Філософська творчість Сковороди охоплює трактати, діялоги і притчі, а з двох перших жанрів треба назвати такі як ,,Начальная дверь ко христіянскому добронравію, ,,Наркісс. Разглагол о томіузнай себе", ,,Симфоніа, нареченная книга Асхань о познаніи самого себе", ,,Диялог ілі розглагол о древнем мире" й інші (всіх сім).

Основні ідеї і концепції та етичні міркування, викладені у філософських трактатах, діялогах, а також у притчах, із цих творів (а передовсім з твору ,,Начальная дверь") виникає його філософська система. Він розвинув вчення про два світи (дві ,,натури"), з яких складається увесь світ. Одна натура — видима, друга невидима. Видимий світ — це світ матеріяльний, а невидимий — духовий світ; це ,,божественна сущність", це Бог, який існує у всьому: у природі і у людині і він є истичою-ідеєю. Визначаючи дві натури — матеріяльну і духовну, або матерію і форму, Сковорода рушійною силою вважає ідею-думку. І в тому він перегукується з Платоном.

Поряд з вченням про дві натури, він висунув другу, теж у своїй основі ідеалістичну теорію, трьох світів (мірів): перший — це великий світ, що складається з безлічі світів, це світ (всесвіт) — макрокосмос, якому немає меж. Два інші — це частини великого, це малі світи. Один з них — це малий світ (мікрокосмос — ,,мірок") — це людина. А другий з них — це символічний світ — Біблія, яку тільки символічно треба розуміти. Бо до Біблії Сковорода підходить як до вивершення історичного людського шукання мудрости та правди про таємницю буття.

Важливе місце у його філософії займає теорія пізнання. На його думку, увесь світ є пізнавальний, а людський є спосібний збагнути як зовнішній, так і внутрішній світи. Але справжнім пізнанням є пізнання внутрішньої натури, тобто сутности речей. І оце вчення Сковороди дуже виразно проявляється у його теорії самопізнання. Поскільки людина як мікрокосмос є частиною макрокосмосу, то для пізнання природи всесвіту людина повинна насамперед пізнати самого себе. І оце за Сократом повторене гасло ,,Пізнай себе" є основне у філософському вченні Сковороди про необхідність самопізнання, бо з нього випливає низка найважніших етичних, суспільно-політичних і педагогічних поглядів. Поглядів, що входили в суперечність з панівними поглядами тодішнього суспільства та набирали форми протесту проти темноти, неосвічености, багатства, соціяльної експлуатації чи нерівности між людьми. Центральною точкою його практичної філософії була проблема людини і її щастя та шукання шляхів, що ведуть до цього. Пізнати себе, каже наш великий філософ, це значить пізнати ,,божеське" у собі, а ще точніше — це сам взірець людини — Христа. Бо щастя людини у ній самій. Воно не залежить ні від матеріяльних благ, ні від почестей. Згідно з його вченням, людина повинна працювати для душі, бути скромною, задовольнятися малим, не змагати до наживи чи багатства. Користолюбці, кар'єристи і т. п є винуватцями страждань, ворожнечі, сваволі, тиранії, воєн. Свою діяльність наш філософ розглядав як служіння простолюддю і прагнув його просвітити.

Такий же філософський аспект мають його ,,Басні", які є наче повчальними трактами. Хоч мова його далека від народної (бо такою у XVIII ст. була здебільша мода всіх інтелектуальних чи літературних творів), виклад його думок простий і зрозумілий. А в тім, мандруючи серед народу, користувався він і народною мовою, а народні приказки, притчі, прислів'я розсипані по всіх його творах. А ось кілька зразків із його думок: ,,Виховання потрібне і бідним", ,,Сину, хай болить тобі біда ближнього. Хто ж любить свою біду, а не боліє чужою — достойний її, ,,Людина дивиться на лице, а Бог на серце", ,,Краще мати любов і пошану в одного розумного і доброго, ніж у тисячі дурнів".

Отже, хто ж насправді був Сковорода? Аналізуючи оце питання, один з сучасних нам дослідників К. Митрович стверджує, що його ролю в українському культурному процесі ,,треба порівнювати з подібними постатями в інших народів: Декартом і Паскалем у французів, Беконом і Юмом в англійців, Лайбніцом і Кантом у німців. Бо виступив він у час, коли будь-який культурний процес в Україні був гальмований натиском зростання імперіяльної Росії, з усіми приманами усяких вигод, чинів і посад, та

(Закінчення на стор. 5)

СТОРІНКА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

Куди прямуємо

Ціллю публікування цієї сторінки є поінформувати круги нашого суспільства про сучасні завдання та напрями діяльности Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА).

Зміни в Україні поставили ТУІА перед новим напрямком праці, відкрились нові можливості співпраці з технічно-науковими інституціями в ділянці індустріяльного розвою України. Оце вперше від часу заснування нашого Товариства маємо безпосередні контакти з українськими Інженерними Товариствами та технічними інституціями в Україні та активно включились у спільну дію для побудови держави. Таким чином, співпрацюємо по спільній лінії — професійній. В Україні знають наше товариство, вважають його професійним, і вірять, що співпраця між нами є бажана та потрібна.

Товариство Українських Інженерів Америки мусить змобілізувати свої сили, щоб стати на рівні теперішніх завдань та відповісти вимогам часу. Тепер наша співпраця є в слідуючих аспектах, це: інформація, нав'язання зв'язків з індустріяльним світом Заходу та НОВ ГАВ (Know how) для розвитку індустріяльної бази і технічної науки і тим спричинитись до економічного розвою держави. В цій сфері діяльности ми спричинились та спонзорували першу Міжнародну Конференцію в Києві „Стан промисловости України та шляхи її розвитку". Тепер приготовляємось до участи та допомоги в переведенні урочистих святкувань 150-ліття Львівської Політехніки в 1994 році.

ТУІА СПОНЗОРУВАЛО ТА БРАЛО УЧАСТЬ У ПЕРШІЙ МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ У КИЄВІ

Ю. Гончаренко, М. Гнатейко, Е. Змий

Міжнародна конференція „Стан промисловости України та шляхи її розвитку"

Із 7-го по 10-те липня, 1992 року, в Києві відбулася перша Міжнародна конференція, присвячена станові індустрії України. Вперше Товариство Українських Інженерів Америки взяло участь в підготові та переведенні такої конференції. Завданням ТУІА, як американського товариства, було поширити інформацію і запросити чільні американські та інтернаціональні корпорації до участи в цій Конференції. Комітет у складі колег: М. Гнатейка, Евгена Змия та Богдана Кобзаря, перевели підготовчу кампанію, і в результаті було зголошено вісім представників компаній та університетів, що взяли в Конференції участь.

З рамени Товариства було тридцять учасників. Товариство в своїй праці вже віддавна стало на позиції, що нашим вкладом у співпрацю з інституціями України буде служити інформаціями та допомогати в нав'язанню зв'язків. Також уважаємо, що працю в цій ділянці найкраще можна виконати, якщо такі конференції відбуваються в Україні, де можна наочно зорієнтуватися в ситуації і побачити дійсний стан, а тоді спільно шукати розв'язки чи форм реальної співпраці, якщо для цього є спільне бажання. Стан, що його лише уявляємо, або ж стан, базований на теоретичних формах знання, не завжди віддзеркалює дійсність. Тому організатори уважали за потрібне пов'язати конференцію з практичними заняттями (воркшопом), щоб побачити, як вдійсності функціонує промисловість України.

Конференція складалась із пленарної сесії і таких секційних засідань: фармацевтичної та харчової промисловости, екологічного становища України — шляхів його поліпшення, машинобудування та будівництва, телекомунікації та енергетики, освіти й індустрії загального вжитку. Один день було присвячено екскурсіям по індустріях регіону, щоб познайомитися з її станом.

На сорок чотири доповіді члени Товариства виголосили п'ять, які стосувалися практичних ділянок індустрії Західнього світу, що може до деякої міри служити за частковий модель для застосування в індустрії України. Доповіді виголосили заавансовані члени Т-ва, які мають довголітню практику в американській індустрії та в науковому світі. Нашою метою не було когось повчати, а поділитися практичними формами праці корпорацій. З рамени Товариства були виголошені такі доповіді: М. Гнатейко — „Сучасне становище інвестицій в Україні"; Е. Змий — „Виробництво — умови успіху в гльобальному 'маркетінгу' "; Л. Чировський — „Фотонічне переключення"; Т. Хархаліс — „Гальванум — технологія нержавіння", та І. Карк — „Вишкіл і перевишкіл персоналу в часі конверсії".

Група ТУІА 7-го липня відбула зустріч у міністерстві Державного Майна, де заступник міністра поінформував учасників про плани та можливі форми у переведенні приватизації. Треба звернути увагу, що ця дуже складна проблема розпрацьовується в ширших деталях перед тим, як приватизацію почнуть впроваджувати в життя. В цій праці береться під увагу ряд вже існуючих моделів у Центральній Европі, шукаючи, чи є можливо їх пристосувати до вимог України, чи, може, потрібно випрацювати свій власний. Опісля група ТУІА відбула спільне засідання з Фондом контрактів, де розгорнулася жвава дискусія про можливості інвестицій в Україні. Фонд контрактів — це група, яка об'єднує підприємства і окремих осіб, які займаються інвестиціями для поширення торговельних зв'язків. Фонд не є державною установою, але співпрацює з урядовими чинниками. Пленарне засідання відкрив, привітавши учасників, міністер освіти та президент Академії Інженерних наук України д-р Петро Таланчук. Тут подаємо теми, обговорені прелегентами на сесії "Технічне становище індустрії України" — В. Гладуш, міністер промисловости; „Роля і місце Академії Інженерних наук України у перетворенні продуктивних сил і виробничих відносин в Україні — д-р Петро Таланчук; „Стан та перспективи розвитку харчової промисловости України" — М. Кулинич і Г. Загородний — керівники державного комітету харчової та переробної промисловости; „Сучасне становище інвестицій в Україні" — М. Гнатейко; „Українська програма конверсії, можливості інвестицій для іноземних компаній" — В. Антонов, міністер машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії; „Спільні підприємства в Україні — процедури, критерії, можливості та досвід" — В. Кравченко, Академія незалежного прогресу; „Екологічне становище України" — Ю. Щербак, міністер екології; „Банківська система, грошова реформа та фінан-

(Закінчення на стор. 6)

Д-р Петро Таланчук

Роля та місце Академії Інженерних наук України у перетворенні продуктивних сил і виробничих відносин в Україні

(Виголошено на конференції 8-го липня 1992 року в Києві)

Скликаючи цю високопредставницьку конференцію у важкий для нашої держави час (для 15 областей України), ми мали на меті спільними зусиллями здійснити техніко-економічний, екологічний та правовий аналіз стану виробничої сфери України, визначити можливості інтегрування наших виробничих та наукових структур у европейську та світову науково-технічні системи.

Вироблення пропозицій щодо шляхів дальшого розвитку економіки України, встановлення надійних творчих зв'язків та об'єднання зусиль інженерів і вчених нашої держави та їх колег за кордоном, на нашу думку, також є одним із основних завдань конференції.

Академія Інженерних наук України (АІНУ), як відомо, заснована в червні 1991 року, і з самого початку взяла курс на об'єднання зусиль наукового і виробничого потенціялу держави для відродження економіки незалежної України.

Ми виходимо із того, що національне державне відродження України неможливе без відродження інженерної, науково-технічної справи, без мобілізації навколо цієї ідеї всіх українців — в тому числі і тих, хто проживає за кордоном.

Будуючи нову демократичну державу, що дотримується норм міжнародного права, Статуту ОН, Гельсінського Заключного Акту, державу, яка приєдналася до паризької Хартії, ми вступили на шлях нових пріоритетів, нових загальнолюдських цінностей.

Конституція, яка незабаром буде прийнята, пакет нових Законів суверенної України, що вже визначають багато сторін нашого життя, відрізняються від колишніх союзних тим, що основною цінністю нашої держави визнано людину, її інтереси і її потреби.

На вирішення всіх соціяльноекономічних проблем, на вихід з-під ідеологічного тиску має бути спрямована наша економіка, яка протягом 70-ти з лишком років була спрямована на зміцнення військової могутности імперії (СССР). А, як відомо, сила країни не в зброї, сила її в економіці.

На жаль, серед прийнятих Верховною Радою Законів та затвердження Урядом України програм ще відсутня науково-обгрунтована програма „Конверсія", яка б комплексно, опираючись на міжнародні забов'язання та оборонну доктрину нашої держави, допомогла б включити всі потужності колишнього ВПК (Військово-Промислового Комплексу) у соціяльно-господарський комплекс незалежної України.

Для цього важливого кроку, на нашу думку, необхідно в найкоротший час провести на державному рівні ревізію та переатестацію підприємств ВПК. Частину роздержавити, частину закрити для переобладнання та переоснащення, а окремих підтримати і зміцнити.

Наступним кроком має стати введення державного інституту генеральних конструкторів, які б відповідали за формування інженерно-технічної бази народного господарства і вироблення стратегію розвитку його галузей (енергетики, сировинної бази, житла, продовольства, зв'язку і т. ін.).

Для швидкого входження України в европейське співтовариство нам не обійтись без додаткових інвестицій зарубіжних фірм та підприємців. І в цій справі нашим колегам з-за кордону не потрібно перестраховуватись і стримувати свою можливу участь у розбудові інженерно-технічної бази України.

Нові закони України про зовнішньоекономічну діяльність, про іноземні інвестиції, там їх захист, про обмеження монополізму, та програма економічних реформ і політики України створюють надійну правову базу для розширення нашого співробітництва із зарубіжними партнерами.

Переорієнтація державного устрою, деідеологізація економіки, створення юридичних умов для інвестицій іноземного капіталу, роздержавлення, приватизація виробничих фондів і житла стане основою для розкріпачення людини, розвитку її талантів, реалізації можливостей.

Роздержавлення і приватизація виробничих фондів неодмінно приведе до перебудови існуючих виробничих стосунків. Від цього закону дітись нікуди.

Це обов'язково змінить ролю і місце інженерної справи в суспільстві. Оскільки інженер є не лише творцем, але й охоронником марерїяльного світу, то його священним обов'язком є очолити формування нової матеріяльної бази, всіх інженерно-технічних структур для забезпечення нормальних умов життя кожного громадянина України.

За такого інтелектуального потенціялу, який сконцентровано в Україні, (а це біля 80 тисяч докторів та спеціялістів, які працюють у науці, на виробництві та у підготовці кадрів, ми зобов'язані виробити нові підходи до його ефективного використання, забезпечити належну оцінку людини розумової праці з боку суспільства і держави.

Академія Інженерних наук України Бачить своїм завданням участь в реорганізації системи управління та інженерно-конструкторського забезпечення промислового та сільськогосподарського виробництва, всемірне розширення інженерно-технічної озброєности людської праці, а в кінцевому рахунку — введення людини за межі шкідливих, небезпечних та фізично важких технологічних процесів.

Досягнення цієї мети змінить структуру продуктивних сил України, значно вплине на характер виробничих відносин.

Серед членів нашої Академії 220 докторів, 46 генеральних директорів промислових і сільськогосподарських підприємств, 26 директорів БУЗів, 34 керівники галузевих інститутів, ряд провідних вчених у своїх галузях науки

Академія Інженерних наук, як академія, по суті розпочала роботу як науково-технічна громадська організація після перших Загальних зборів 1-го грудня 1991 року.

За цей час організаційно зформувались 20 відділень з різних галузей науки і техніки, до складу яких входять висококваліфікованні вчені, інженери-практики, керівники промислових і сільськогосподарських підприємств, військовослужбовці.

В Академії розроблено документи, що регламентують її діяльність, зокрема фінансово-господарську, яка вже проходить впровадження в життя на рівні відділень.

Зібрано пропозиції академіків та колективних членів по включенню до національних державних програм із різних областей науково-технічних досліджень.

Ці пропозиції базуються на використанні власних ресурсів України та вторинних матеріялів, як джерел сировини, з наголосом на пріоритет екологічно чистих технологій.

Надзвичайно важливою в аспекті сьогоднішнього дня вбачається визначення на державному рівні найоптимальнішого шляху досягнення гармонії між економікою та екологією, проведення змін в оцінці економічного здоров'я і розвитку нації.

Цікавою в зв'язку з цим є запропонована відділами інженерної екології програма для забезпечення та очистки стічних вод, відпрацьованих газів, охорона водних та повітряних ресурсів України.

Вам добре відомо, що критерієм оцінки стану економіки та науково-технічної бази суспільства є рівень життя людей, забезпеченість продуктами харчування та товарами широкого вжитку.

Своїм становищем у цьому пляні ми, м'яко кажучи, невдоволені. Більше того, половину або третину врожаю ми втрачаємо... Порівняно з іншими регіонами Европи і світу, наші люди знаходяться у винятково важкому стані.

Забрудненість радіонуклідами значних площ сільськогосподарських угідь поставила в розряд найактуальніших проблем — виробництво продуктів профілактичного та лікувально-профілактичного характеру.

Це потребує нових технологій і навіть галузей промисловости. Одним з перших кроків в цьому напрямку має стати створення в Україні галузі по виробництву пектину та пектинопродуктів, організація випуску продуктів високої біологічної цінности.

Технологія виробництва екологічно чистого пектину із наявної у нас сировини розроблена під керівництвом академіків АІНУ.

Заслуговує уваги те, що відзначені проблеми передбачені національною програмою і основними її виконавцями є академіки відділу технології харчової промисловости.

Загальною потребою для успішного виконання НДР у галузі харчових технологій була б допомога закордонних фірм у придбанні приладів для фізико-хемічних досліджень.

Вкрай критичний стан легкої промисловости став тому, що біля 50 відсотків активної частини основних фондів давно застаріли і через відмову від централізованого постачання наполовину зменшились поставки сировини.

Вихід із такого стану академіки відділу технології легкої промисловости вбачають у впровадженні нових ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій, розробку програм виготовлення товарів народного споживання з місцевої сировини та відходів основного виробництва.

Важливість оперативного розв'язання цієї проблеми аргументується ще й тим, що вже розроблена під керівництвом академіка Глюбіша І.А. високоефективна технологія отримання білкового гідролізату з відходів шкіряного виробництва, яка дозволяє на третину зменшити закупівлю такого продукту за кордоном.

Створення належних умов життя наших людей, зміна структури виробничого потенціялу в Україні неможливі без кардинальних змін в будівельній справі.

При цьому основними напрямками нової концепції, на думку академіків відділу будівництва, мають стати всеохоплююче скорочення обсягів і площ виробничих споруд, зниження їх надмірної капітальности, будівництво зручних для проживання житлових будинків із використанням нових ефективних будівельних матеріялів і полегшених конструкцій.

Надзвичайно актуальним є розширення інформатизації суспільства після багаторічної її обмежености.

Відділи автоматизації та інформації зробили перші кроки для створення в Україні сучасних інформаційних структур. Зокрема в Жовтні-листопаді 1992 року завершується впровадження першого в країнах Східньої Европи центру інтегральних комп'ютерних технологій проектування нових машин, систем та обладнання.

Цей центр (на основі SIM — методології), розроблений разом з фірмою IBM, дозволить розпочати перехід на принципово новий рівень сучасних інженерних і технологічних систем на такий рівень, якого насьогодні досягли Японія, ЗСА та Німеччина.

Відділ впроваджує також проєкт у галузі створення електронної комп'ютерної мережі телекомунікацій і баз даних науково-техніч-

(Закінчення на стор. 6)

Програма міжнародної конференції "Стан промисловости України та шляхи її розвитку"

м. Київ

Володимир Королюк
кореспондент
„Літературної газети"

День незалежности — не тільки свято

Україна відзначила першу річницю незалежности.

Це був нелегкий рік на шляху становлення державности. Падіння виробництва, протистояння з боку Росії, зубожіння значних мас народу — ось тло, на якому відбувалися заходи присвячені першій річниці.

Але свято є свято. І з усіх -усюд з'їхалися до столиці нашої держави тисячі наших братів, розкидані, розсіяні долею по світі, щоб 24-го серпня зустрітися на рідній землі.

Багатьох з них зібрав під своїм дахом у Палаці Культури „Україна" Всесвітній Форум українців, на якому одразу пішла ділова розмова про майбутнє України, її долю та шлях розвитку.

Зокрема, Президент нашої держави Леонід Кравчук підкреслив, що вибір зроблено, і Україна буде розвиватися як правова демократична держава з ринковою соціяльно орієнтованою економікою.

Правда, багатьох не влаштовують темпи реформування економіки і суспільства. Так, співголова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл, який напередодні Форуму надрукував у замаскованій промосковській газеті „Независимость" свої роздуми, вважає, що 24-го серпня 1991 року в Україні відбувся прихований прокомуністичний переворот, що Україна тоне в авторитаризмі, який може перерости у новий тоталітарний стан.

Схоже, саме цей випад і змусив Президента чи не вперше зупинитися у доповіді на конкретній особі політика. Леонід Кравчук у доповіді назвав В. Чорновола реакціонером, який сьогодні завдає чи не найбільше шкоди молодій Українській державі. У відповідь частина делегатів Форуму спробувала затупотіти виступ Президента.

Звичайно, те, що Президент вдався до звинувачень конкретної особи, не робить йому честі, але й опонентам не личить вдаватися до подобних дій. Тим більше, як правильно наголосив у своїй співдоповіді Іван Дзюба, лише час та історія розсудять нинішніх політичних опонентів. Взагалі варто відзначити мудрість, розважливість, прагнення знайти відповідь на болючі питання сучасности цього відомого літературознавця. Бо й хто сьогодні може сказати, чи є вина урядових осіб у погіршенні економічної ситуації, чи нинішні негаразди викликані суб'єктивними обставинами?

Справді досвід в Польщі, так і Росії засвідчує: „шокова" терапія веде до певних зрушень в економіці, але не знімає соціяльної напруги. Важливо водночас усвідомити: сьогодні основний вид діяльности приватного сектору — торгово-посередницький. І це при тому, що податки у цій сфері становлять 75 відсотків. Однак ділові люди, не зважаючи на те, що державне мито у виробничій сфері більш як у двічі менше, не поспішають інвестувати у виробництво. Отож сьогодні важливо не помилитися у виборі шляху реформування економіки, тим більше на тлі спаду виробництва майже на 20 відсотків. Інакше перший день „шокової" терапії для хирлявої економіки Української держави може стати останнім днем її молодої незалежности, бо уже більшість громадян опинилися за межею бідности. Тому то і потрібно керуватися народною мудрістю: сім раз відмір і раз відріж.

Схоже, цим гаслом і користався Голова Світового Конгресу Вільних Українців Юрій Шимко, який робив співдоповідь від імени делегатів Західної діяспори.

Взагалі на пленарних засіданнях Форуму і під час роботи секцій пролунало чимало слушних зауваг і пропозицій з боку представників діяспори. Проте нині цього мало, варто тепер подбати про конкретні проєкти допомоги економіці Ук-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Товариство Українських Інженерів Америки висловлює подяку Екзекутиві УНС та редакції „Свободи" за поміщування сторінки ТУІА. Рівночасно ТУІА закликає усіх колег, які ще не є членами Українського Народного Союзу, вписатися до цієї престижевої нашої установи, яка проваджує багатогранну діяльність для збереження української національної самосвідомости у вільному світі.

UKRAINIAN ENGINEERS' SOCIETY of AMERICA
2 East 79th St., New York, NY 10021

Культура...

(Закінчення зі стор. 2)

про українських письменників.

За редакцією Г. Костюка та з його вступними статтями вийшли в світ твори М. Куліша. В. Підмогильного, П. Филиповича, праці М. Плевака, збірник наукових праць М. Драй-Хмари та недруковані до цього часу твори В. Винниченка („Слово за тобою, Сталіне", „Поклади золота").

Завдяки енергійним заходам Г. Костюка багата архівна спадщина В. Винниченка була перевезена з Франції до Ню Йорку, приміщена на збереження в архіві при Колюмбійському університеті і стала власністю УВАН.

1980 року Г. Костюк видав ґрунтовну працю „Володимир Винниченко та його доба". Численні наукові праці Г, Костюка про Винниченка дають підставу назвати його основоположником наукового винниченкознавства. Особливо велике значення для науки має копітка праця над виданням „Щоденника" В. Винниченка. І том „Щоденника" видано 1980 р., другий — 1983 р. Йому належать редакція, вступна стаття і примітки.

Великим досягненням Г. Костюка була його праця над виданням творів М. Хвильового в 5-ти томах.

Фундаментальна праця Г. Костюка, видана в Едмонтоні, — це його спогади „Зустрічі й прощання", — перший том, що охоплює час від народження автора до війни 1941 року. У книзі в яскравих образах відтворено події і видатних людей 20-их — початку 30-их рр. — років так званого „Розстріляного Відродження". Як живі стають перед нами образи М. Зерова, П. Филиповича, М. Хвильового, М. Куліша і багатьох інших видатних письменників і діячів української культури, що стали жертвами страшного сталінського терору. Без цієї книжки, як слушно сказав Іван Дзюба, неможливо по-справжньому вивчати українське відродження двадцятих років. А великий розділ цих спогадів подає живі картини жахливих умов життя і праці в'язнів концтабору Воркута.

10-го листопада минулого року ми вшановували Г. Костюка з нагоди вручення йому нагороди імени Володимира Винниченка. І тоді Г. Костюк, виступаючи з коротким словом, сказав: „Я працював з єдиним чуттям: поширювати правду про український народ, утверджувати його національну єдність і свідомість і зміцнювати реальність ідеї української незалежної держави". Цю велику мету наш глибокошановний ювіляр виконав з великим успіхом!

1-го грудня минулого року український народ у всенародному референдумі ствердив цю реальність ідеї української незалежної держави!

Вся багатогранна діяльність професора Григорія Костюка служила великій справі відродження незалежної України.

Побажаємо нашому слав ному ювілятові доброго здоров'я і успішного закінчення другого тому його фундаментальної праці „Зустрічі й прощання"!

Американські...

(Закінчення зі стор. 1)

Програма конвенції включала теж окрему сесію про жінок в Україні, у якій взяли участь дві наукові сили з України: Валентина Зленко (Інститут Економічних й Інтернаціональних Зв'язків) та Наталія Пилип'юк (Гарвард). Предсідником сесії був О. Ільницький, а дискутантом С. Слюзар.

Крім згаданих сесій чимало інших включало поодинокі українознавчі доповіді. Між ними слід відмітити Б. Гарасимова (Калгарський університет) „Перехід до демократії в Україні" В. Смирнова про ролю часу в драматичній творчості Ліни Костенко, Наталії Кононенко (університет Вірджінії) аналіза „Думи про Чорнобиль" і Іллі Прізеля (Джонс Гопкінс) про пошуки національного напрямку в українській політиці.

Слід теж відмітити, що українська громада міста Фінікс, під проводом місцевого Відділу УККА, заходами д-ра Пейшенс Гантворк і д-ра Тараса Масного зорганізувала в суботу, 21-го листопада зустріч з українськими науковцями — учасниками конвенції, яка була дуже успішна. Програма вечора включала панель-дискусію українською та англійською мовами, що нею проводили згадані представники УККА. У панелі взяли участь: професори Грабович, Фізер, Кононенко, Мейс, М. Найдел, Онишкевич, І. Решетар, Рудницький, Сисин, Стойко і Штогрин. Під час дискусії, у якій брали участь поодинокі члени української громади у Фініксі, було порушено низку актуальних проблем України й української діяспори.

Та мабуть найбільшим успіхом українців на форумі цієї конвенції — це об'єднання двох Американських Асоціяцій Україністів, які через різні непорозуміння досі діяли окремо на терені ЗСА. Це безумовно є великим осягом і доказом, що українські науковці осягли певний рівень зрілости і єдности, який уможливить їм ще краще проводити наукову роботу в рамках AAA SS. А саме тепер на це пора. Американський науковий світ наново відкриває Україну, її історію, її культуру. Зацікавлення Україною в американському науковому світі постійно зростає і можна сподіватися, що україністика внедовзі займе своє гідне місце в американських університетах.

ЗУСТРІЧІ З КОБЗАРЯМИ УКРАЇНИ

VI

Микола Чорний-Досінчук (третій зліва) серед учителів кобзарської школи в с. Стрітівка.

Біля Києва, 7 км від Дніпра, в Кагарлицькому районі, вздовж глибокого яру розкинулось мальовниче село із загадковою назвою „Стрітівка". Місцеві жителі пояснюють цю назву так: Вінницький полковник Іван Богун відмовився присягнути на вірність російському цареві в Переяславі і зламав шаблю, яку треба було цілувати. Пізніше, за намовою царя, Богдан Хмельницький викликав Богуна на переговори, щоб схилити його до присяги. Зустрілися вони саме там, де потім і виникло село з назвою від слова „стрілися". Тут Хмельницький спіймав ще одного облизня: Богун до самої смерти не визнавав підданства Росії, а Україну боронив, як лев своїх левенят.

Коли в 1989 році громада села вирішила відділитися від великого колгоспу „Дніпрова зоря", то свій колгосп одностайно назвали іменем Івана Богуна. Слід зауважити, що на той час на Україні це був перший колгосп, який насмілився взяти ім'я правдивого національного героя, а не Леніна, Маркса чи Павлика Морозова.

Нині село Стрітівка відоме на всю Україну і за її межами тим, що тут відкрито в тому ж 1989 році першу кобзарську школу. Вона почалася, як і все — з ідеї. Працював тут учителем музики молодий кобзар Володимир Горбатюк. Він і зумів переконати директора школи Галину Іванову та її чоловіка, голову колгоспу Олексія Іванова відкрити на базі місцевої восьмирічної школи республіканську школу кобзарів для хлопчиків, що закінчили дев'яту клясу загальноосвітньої школи. Слід відзначити сміливість подружжя Іванових. Скільки атак їм довелося відбити з боку компартійних органів, Міністерства освіти, КҐБ! Але ідея пробила собі дорогу і почала втілюватися в життя. Тепер потрібно було зламати безліч бюрократичних бар'єрів, наставлених в різних державних установах. Необхідно було оформити, підписати, переписати, узгіднити, ще раз переписати, поставити штампи, печатки... А то того начальника нема, а той десь поїхав, а той не приймає, а той прийме тільки після того, як прийме інший і т. д., і т. п.

Десять місяців щоденної біганини між міністерствами, управліннями, відділами, радами та безліччю інших установ, і все це за рахунок особистого часу. І ось, нарешті, В. Горбатюк везе в Стрітівку довгожданий папір, що дозволяє відкрити кобзарську школу. А далі — ще більше: будівництво гуртожитку, обладнання, програми, харчування, бандури, підручники, пошуки викладачів, житло для них... І всюди перешкоди, нерозуміння або й просто ігнорування.

Все пройшло, все здолали. І ось 1-го вересня 1989 року кобзарська школа з великими урочистостями відкрита.

Коли я завітав сюди в кінці травня цього року, мене зустрів дружний, злагоджений ансамбль майбутніх кобзарів „Запорозьким маршем" Євгена Адамцевича. Серце раділо, коли я бачив їхні надхненні обличчя. А коли вони заспівали хором „Отче наш", я не міг повірити, що це співають юнаки, зібрані з усіх куточків України. Адже половина з них навчається лише перший рік. Не часто навіть професійні хори співають так чисто, злагоджено, проникливо.

У школі навчаються всі діти з села. Кобзарська школа — це старші кляси, але вся вона оформлена в кобзарському дусі. Всюди портрети кобзарів, рушники, художнє різьблення, кляси прибрані в усе національне. Мало того, кожна кляса — ніби маленький реґіон України. Тут і Київщина, і Поділля, і Полісся, Карпати, Слобожанщина. Кобзарства хлопців навчають кобзарі Володимир Кушпет, Михайло Лихошвай, Василь Литвин. У щоденному спілкуванні з ними учні переймаються кобзарським духом.

Живуть хлопці в затишному гуртожитку, вибудованому поряд, біля школи. Колгосп забезпечує їх харчуванням, а хлопці у вільний час допомагають колгоспові.

Якщо село спершу ідею створення кобзарської школи прийняло настороженo (не обійшлося, звичайно, без підмовлення людей відповідними органами), то тепер люди села щиро за те дякують. Бо і дорогу до села завдяки школі підновили, і підремонтували центр села, і постачання стало ліпшим, і життя цікавіше стало, і юні кобзарі нікому в допомозі не відмовляють.

Звичайно, є в кобзарської школи і свої проблеми. Це і брак достатньої кількости бандур, і викладачів не вистачає, і житлом не всі викладачі забезпечені, і достойної бібліотеки та фонотеки немає. Але віриться, що все це з часом набудеться. І вилітатимуть із свободолюбного села орлята на всю Україну, щоб кликати її народ утверджувати свою волю та свою державність.

Микола Чорний-Досінчук

Експериментальний...

(Закінчення зі стор. 1)

бистрий малий Василь не лише навчився скоро писати і читати, але також навчився грати на скрипці, а вивчивши добре есперанто в 1912 році поїхав до Лондону до консерваторії для сліпців. Два роки пізніше запросив його до Японії голова клюбу есперантистів і так розпочалися його тісні зв'язки з Японією. Впродовж року він вивчив японську мову, нав'язав дружбу з японськими літераторами і вже в 1916 році вийшли друком в японських журналах два його оповідання. Авантюрнича жилка потягла його до Індії, відтак до Харбіну, а в Бейджінгу познайомився з батьком модерної китайської літератури Лю Синь і жив з ним разом деякий час та писав по-японськи новелі, які Лю Синь перекладав на китайську мову. Двічі перебував В. Єрошенко в Японії і в Европі, однак туга за батьківщиною була сильніша і він повернувся на Україну, де 25 років був переслідуваний совєтським режимом та сидів у концентраційних таборах. Помер вже звільнений в 1952 році, але все що писав як ув'язнений совєтська влада знищила, так що залишилися лише його твори писані по-японськи або перекладені на китайську і російську мови, а ці поезії японською вже перевидані тричі. Відомий японський письменник Акіта Уджаку, який приятелював із Єрошенком, допоміг у виданні його автобіографії і навіть їздив у тій цілі в Україну.

Ми слухаємо розповіді В. Ткач немов це все сталося в якомусь пригодницькому фільмі та важко повірити, що героєм цього „фільму" є український письменник. Тому нам зовсім не дивно, що ця постать так зацікавила нашу молоду експериментальну режисерку та її групу. У дійстві будуть вживати чотири мови: японську, есперанто, англійську та українську і такі міжнародні є також актори, а зміст п'єси взятий дещо із щоденника В. Єрошенка, дещо з його життя, з клясичної японської поезії і з поезії Павла Тичини. Важко хіба знайти таке дивне поєднання і тому з великою цікавістю чекаємо на ці чотири експериментальні вистави.

Замовляти квитки телефонічно (212) 475-6474. Вступ за добровільними датками.

Г. Сковорода...

(Закінчення зі стор. 2)

пригашування власного „Я" у представників українського суспільства... Ця погоня за матеріяльними благами викликала у Сковороди палкий протест і палку проповідь проти плоті, проти матерії, проти сучасного йому світу і оборону всього вищого, духовного, доброчинного. В цьому полягає вся суть його науки, головний мотив усіх його творів і життя („Сучасність", 1972). Але довший час творчий профіль Сковороди був незрозумілий, належно не оцінений. Перші дослідники підходили до визначного філософа доволі поверховно, як до легендарної постаті мандрівника-старця-кобзаря, наче до якогось дядька з сопілкою, що мандрували від села до села з палицею в руках, навчав людей розуму і пояснював їм Святе Письмо. Вивчити і уточнити його духовне обличчя в тих часах, коли жив і діяв, було неможливо. Не дозволяла на це ні царська, ні світська, тим більше духовна церковна цензура. Але слово й наука Сковороди жили не тільки у народі, але й в освічених колах тогочасної України, бож мав він вплив передовсім на перших творців-передвісників національного відродження, як Котляревський чи Квітка і на самого Шевченка. Відмітив це Костомаров у 1860 р., що почав відрізняти Сковороду як проповідника правди і добра, дійсного від ідеального — народною легендою оповитою. Але треба було чекати ще яких 30 років, бо аж у 1890-их роках появилося знову кілька праць про його філософію, як славного історика Слобожанщини Д. Багалія, а потім Сумцова, Житецького. Вони перші почали вивчати філософію Сковороди і перші накреслили його риси як мислителя европейського рівня.

Двадцяті роки XX ст. принесли дальші нові дослідження (Єфремова, Плевака, Петрова), але в сталінський, жорстокий для України час, знову його промовчувано. Щойно в п'ятдесяті роки прийшла черга на нових дослідників, але на їхніх працях було видно штамп офіційщини („Сковорода речник просвітительства, гуманізму, селянського демократизму"). Що більше, вони навіть зважились зробити його ідеологом матеріялізму і критиком Св. Письма... Щойно у 70-ті роки Іван Дзюба зважився назвати Сковороду „першим розумом України" і старався показати справжнє обличчя, духовне обличчя нашого філософа. Але це на ті часи був тільки окремий випадок, бо більшість українських совєтських дослідників акцентували більш матеріяльне, ніж моральне. Найбільше до вивчення справжнього Сковороди і справжньої суті його філософії причинилися українські дослідники на еміграції, а з них передовсім Дм. Чижевський, І. Мірчук і вже згадуваний К. Митрович. Про Сковороду як людину — мандрівного філософа і його вчення появилися окремі літературні твори таких авторів як П. Тичина (Симфонія „Сковорода"), В. Шевчук („Григорій Сковорода", 1969), а в другому виданні того ж автора „Предтеча", та І. Пільгука „Гр. Сковорода", 1971.

Бібліографії наукових праць і окремих досліджень про нашого філософа, починаючи від капітальної праці Д. Багалія (1912) аж до 1980-их рр., маємо цілу низку авторів і треба сподіватись, що це не один твір появиться про цю велику і незвичайну людину.

НАЦІОНАЛЬНЕ НАУКОВО-технічне бюро Японії попросило найавторитетніших вчених країни зпрогнозувати час досягнення 1,149 якісних зрушень в 16 найважливіших ділянках, включаючи космос і енергетику. На думку тих вчених, більшість відкрить буде здійснено вже до 2010 року, наприклад, щодо точних передбачень вулканічних вибухів. До 2011 року з'являться нові літальні апарати, котрі дозволять перевозити великі вантажі з Токіо до Лос Анджелесу за дві години. В 2013 році буде винайдено ліки проти ракових захворювань. На 2018 рік спеціялісти плянують політ на Марс, а 2020 року, гадають вони, в продаж надійдуть роботи-няні, здатні доглядати хворих і старих людей. Хочеться вірити, що все саме так і буде, однак прогноза, зроблена в Японії в 1971 році, показала, що з усього наобіцяного до 1990 року здійснилося тільки 28 відсотків.

ФРАНЦУЗЬКЕ МІНІСТЕРСТВО оприлюднило спільну заяву Франції, З'єднаних Стейтів Америки й Англії з приводу того, що „Лібія знущається над міжнародним правом і продовжує підтримувати терористів". Тому провідні західні держави вирішили посилити тиск на цю країну і домогтися більш ефективного виконання санкцій, запроваджених щодо Лібії Радою безпеки ООН. Якщо й тепер Лібія не видасть своїх громадян, безпосередньо причетних до кривавих терористичних акцій на міжнародних летунських лініях, то опиниться у повній міжнародній ізоляції.

З ОФІЦІЙНОЮ ПРОСЬБОЮ про резиґнацію уряду звернувся до голови парляменту прем'єр-міністер Литви Альґірдас Абішала. Резиґнацію було прийнято. До дня зформування нового складу кабінету міністрів попередній уряд продовжить свою діяльність.

ЗВЕРНЕННЯ

Недавно в Квінсі, Н.Й., створено Організацію Допомоги Сиротам і Сиротинцям в Україні, метою якої є придбання фондів на допомогу сиротам і сиротинцям в Україні. Численні сироти живуть в неймовірно поганих обставинах, зі старими бабунями і дідусями чи в інституціях. З вашою допомогою ми зможемо полегшити деякі з тих злиднів, яких зазнають наші сироти в Україні.

Тепер ми спонзоруємо 17 сиріт, яким щомісяця висилаємо по 15 дол. На листі маємо багато більше сиріт, для яких не вистачає нам фондів.

Ми вже маємо кілька спонзорів-чужинців, які переслали гроші на цілий рік для сиріт. Спонзорування дитини — це 15 дол. на місяць, ви можете нагодувати, одягнути і дати освіту дитині. Ви можете одержати фотографію дитини, як також інформацію щодо її стану, будете мати також змогу з даною дитиною переписуватися. Якщо ви не зможете тепер спонзорувати дитину, то можна скласти одноразову пожертву, яку можна відтягнути від податку. Допомогу висилаємо надійною дорогою і до довірених людей. В серпні мала я змогу бути в Україні та відвідала сиріт і сиротинці в Києві, на Волині і у Львові. Життєвий стан наших сиріт дуже поганий. Діти напів голі, босі, а родини живуть дуже примітивно. Найжахливіший стан бачила я на Волині в селі Острів, недалеко від „Козацьких могил" з часів битви під Берестечком. З Острова мала я 32 списки сиріт, яким я привезла одяг і гроші.

В Києві я мала змогу бути в Міністерстві Освіти, там мене сконтактували з людьми, які займаються допомогою сиротам і сиротинцям. Також мала я в пляні поїхати в Харків, Одесу і в Крим, але мені сказали, що в тих місцевостях не мають ще добрих контактів.

Наше гаряче прохання до вас, земляки, хай вам буде дорога доля наших сиріт, це є цвіт і майбутність нашої молодої України, бо хто їм допоможе, як не ми, тут за океаном. Ми живемо в багатих обставинах, тож і пам'ятаймо про тих, які нас кличуть.

За інформаціями просимо телефонувати на число (718) 423-4966.

За Організацію Допомоги Сиротам і Сиротинцям в Україні

Марія Йовик, голова

Роля та місце...

(Закінчення зі стор. 3)

ної інформації.

В повному обсязі багатоступеневе впровадження цієї програми буде завершене в кінці 1992 року, що приведе до якісно нового рівня накопичення, використання науково-технічної інформації, призначеної для прийняття оптимальних рішень зі складених технічних проблем.

З вище викладеного може скластися враження, що Академія Інженерних наук на другий плян відсуває питання, пов'язані з розвитком машинобудування, енерґетики, приладобудування та гірничої справи.

Це далеко не так. Ми добре розуміємо, що впровадження нових технологій у харчовій та легкій галузях промисловости, вихід на використання нетрадиційних сиробинних джерел неможливі без кардинальних і якісних змін у цих галузях.

І певні зрушення в цій справі у нас намітилися.

Відділи матеріялознавства і транспортного машинобудування створили науково-технічний комплекс, до складу якого ввійшли ряд заводів (наших колективних членів), які вже в нинішньому році приступають до випуску нових марок сталі, призначених для виготовлення медичних інструментів.

Ці ж відділи взялися за разробку програм для видобутку в Україні нафти.

Корисна справа розпочата у відділі спецтехніки, кібернетики та конверсії. На базі ряду підприємств України з метою отримання цінної сировини створюються структури для переробки хемічних речовин з боєприпасів, термін зберігання яких закінчився і які знаходяться в арсеналах республіки.

А тому, особливого значення набуває питання джерел фінансування діяльности Академії. Маючи на увазі специфіку науково-дослідних розробок, як найбільш ризикованих сфер інвестування, гостро стоїть проблема страхування (асекурації). Виникла потреба створення за участю коштів Академії забезпеченевої компанії, яка окрім своїх прямих функцій могла б у перспективі оплачувати дивіденди на вкладений капітал. В травні цього року така страхова (асекураційна) компанія на спільні вклади Академії і Держстраху (Державного забезпечення) створена.

Наступні роздержавлення і приватизація ряду підприємств потребує відповідного кореґування взаємовідносин Академії зі своїми контрагентами.

В цих умовах виключного значення набуває договірних характер стосунків із споживачами наших розробок, послуг, продукції. Укладенню контрактів має передувати вивчення попиту, платоспроможности замовників, іншими словами — маркетінґ. Слід мати на увазі, що в умовах справжніх ринкових відносин реальний попит мають розробки, що дають передусім економічний ефект від застосування, чи буде це ріст продуктивности, чи зниження матеріяло- і енерґоємкости і тому подібне.

Впровадження ринкових відносин на засадах докорінної реорганізації форм власности передбачає такі традиційні форми інвестування, як відкритий ринок цінних паперів, банківський і комерційний кредит, вексельний обіг. Економічні служби Академії та Відділів повинні заздалегідь готуватися до їх впровадження в нашу діяльність.

Шановні колеґи!

Перші кроки ми зробили і на шляху міжнародного співробітництва. Академії вдалося встановити контакти з окремими закордонними академіями і організаціями, зокрема з Міжнародною академією, та Корпорацією досліджень і технологій.

Академіки Сургай М. С., Дюба А. Ф., Півняк Г. Г., Бичков В. І., Хомуляк В. Г. у складі делеґації України взяли участь у роботі15-го Всесвітнього Гірничого Конґресу в Еспанії в травні ц.р. Завдяки роботі делеґації, Україна, як незалежна держава, прийнята в члени Всесвітнього Гірничого Конґресу.

Під час Конґресу укладено угоди з провідними фірмами Еспанії та Німеччини про співробітництво, яке сприятиме ефективному розвитку вугільної промисловости, як однієї з базових галузей економіки України.

На основі пропозицій, що поступили від відділів, Академія розпочала розробляти цільові програми розвитку і вдосконалення різних галузей науки і техніки.

Наприклад, програма розвитку і вдосконалення АПК, до якої ввійшли 34 пропозиції майже всіх відділів Академії, програма „Конверсія", де знайшли багато пропозицій підприємства та НДР ВПК.

Наші академіки Богуслаїв В. О., Бондаренко Д. І., Кучма Л. Д., Никифоров Л. Л., Пилиповський М. Ш., Черненко Д. Ф., Череватий А. А. та інші, які працюють у великих підприємствах Військово-Промислового Комплексу, мають вже перші позитивні результати в справі конверсії і головне — цілі програми наступних дій.

В критичному стані, який зараз переживає економіка держави , першочерговим вважаємо інтеґрацію вчених Академії наук, інших академій України і закордоння для проведення об'єктивного комплексного аналізу стану економіки нашої держави з метою розробки її раціональної структури.

Як результат ми повинні отримати науково-обгрунтовані перспективи дальшого розвитку (розширення чи скорочення) всіх галузей господарства. З тим, щоб Україна з найбільшою віддачею для себе і своїх партнерів виробляла таку продукцію, яка традиційно характерна і притаманна їй, і яка забезпечить її інтеґрацію в Европейське і світове співтовариство.

Але ми не можемо, не повині бути пасивними у цьому входженні до Европейського співтовариства. Всім зрозуміло, що внутрі-европейський розподіл праці вже здійснився, і найбажанішою для України там була б як джерело сировини, електро- та іншої енерґії і дешевої робочої сили та великий споживач готової продукції.

Щоб уникнути ролі такого сировинного придатку у великому розподілі праці, ми вбачаємо, — як одне із головних завдань Академії Інженерних наук, інших державних та громадських організацій, що пов'язані з науково-технічним прогресом, — мобілізацію всіх зусиль наукового та промислового потенціялу України на швидку розробку та впровадження в життя нових наукомістких технологій виробництва на рівні світових досягнень.

Дозвольте, шановні колеґи, побажати всім нам успіху у цій важливій справі.

Міністер Освіти України, президент Академії Інженерних наук України, почесний член Товариства Українських Інженерів Америки, голова Спілки Інженерів України, голова Організаційного Комітету Міжнародної Конференції.

День незалежности...

(Закінчення зі стор. 3)

раїни. Взагалі розум, знання, енерґія українців з діяспори можуть стати надійною основою для розбудови незалежности України. До речі, про це яскраво свідчить діяльність Товариства Українських Інженерів, яке сприяє перебудові вищої освіти в Україні, взяло на себе нелегку ношу пропаґанди Української держави.

Можливо, і не варто про це говорити, але, на жаль, дехто спробував використати святкування незалежности у своїх вузькопартійних цілях. Схоже, саме цим і викликана сумновідома заява Укрінформу. Водночас хотілося б, аби менше виникало подібних пережитків минулого. Бо, не маючи формального юрідичного права втручатися у внутрішнє життя держави як іноземні піддані, українці діяспори мають повне моральне право вболівати за долю України. Бо цій меті вони присвятили всеньке своє життя.

Отож і Маніфест, який прийняли на Форумі політичні і громадські організації України, екзильні адміністрації та середовища закордонного українства, будемо сподіватися, стане тією плтформою, на якій об'єднаються українці всього світу.

Володимир Королюк

Міжнародна...

(Закінчення зі стор. 3)

сові ресурси України" — В. Огієнко, голова асоціяції комерційних банків України; „Стан та перспективи розвитку енерґетики в Україні" — В. Скляров, міністер енерґетики та електрифікації України; „Виробництво — умови успіху в ґльобальному маркетинґу" — Е. Змий.

Всі доповіді Пленарної сесії відзеркалювали багато проблем, які Україна тепер розв'язує. І з вдоволенням стверджуємо, що в доповідях і плянах, опрацьованих міністерствами, які брали участь у цій конференції, обговорювались не тільки проблеми, але подавались і розв'язки. Це для нас було позитивним явищем і віримо, що переведення потрібних реформ буде позитивним явищем для індустріяльної України.

Організаторами першої Міжнародної конференції були: Академія Інженерних наук України, Київський Політехнічний Інститут, Товариство Українських Інженерів Америки, Державний Комітет України з питань науки і технологій, Асоціяція Технологів-Машинобудівників України, Спілка інженерів України та Київське Українське Інженерне Товариство.

10-го липня, 1992 року, представники ТУІА інж. М. Гнатейко і д-р І. Карк відвідали американську амбасаду, де стрінулись з достойним Романом Попадюком, амбасадором ЗСА. В часі цієї візити поінформували амбасадора про діяльність ТУІА та зреферували ціль улаштування Конференції в Києві. Ця стріча відбулася в приємній атмосфері. В результаті амбасадор попросив, щоб і в майбутньому про такі справи ТУІА інформувало амбасаду ЗСА в Києві.

По закритті конференції та після урочистого бенкету група ТУІА відвідала Львівський Політехнічний Інститут і Львівське Інженерне Товариство. Тут ТУІА передало ректорові комп'ютер найновішого типу, що вживатиметься для проєкту комп'ютеризації адміністрації, що тепер переводиться. Ми мали нагоду оглянути Політехнику та ряд підприємств, що були підготовані ЛПІта Інженерним Товариством. Тут хочемо подати, що за згодою ректорату ЛПІ та із співпрацею Львівського Інженерного Товариства в Політехніці приділено кімнату-бюро для ужитку наших членів для переведення ділових праць у часі перебування у Львові.

Висловлюємо щиру подяку за опіку над нашою групою в Києві д-р П. Таланчукові, д-р М. Згуроському, ректорові КПІ д-р А. Петренкові та праректорові д-р М. Ільченкові, а у Львові — ректорові д-р Ю. Рудавському, проректорові д-р С. Воронову, д-р В. Ковалеві, д-р Рудницькому та д-р В. Чабанові, голові Товариства. Всім щире спасибі.

Поїздка й участь у Конференції залишила милі спогади, і ми віримо, що в майбутньому знову разом відбуватимемо спільні активності, співпрацюючи з колеґами в Україні.

Поїздку Товариства Українських Інженерів Америки підготувало Аґентство Подорожей Кобаснюка.

У Рочестері відзначили 50-ліття УПА

У неділю, 1-го листопада, в залі церкви св. Йосафата громадський комітет влаштував святкову академію для відзначення 50-ліття УПА. Святкування відбулося з ініціятиви місцевої станиці Об'єднання колишніх Вояків УПА. Святковий комітет очолив голова Об'єднаних організацій м. Рочестеру Роман Куціль, його заступником був Остап Захарків (від Організацій Визвольного Фронту). Станицю Братства 1-ої Дивізії УНА репрезентував Василь Білан. Володимира Ґулкевича — колишнього вояка УПА — обрано почесним головою комітету.

Святкування розпочато відправленням Служби Божої і Панахиди за полеглих воїнів УПА в церкві Богоявлення, в якій участь взяли прапороносці Об'єднання кол. Вояків УПА, Станиці 1-ої Дивізії УНА, Пласту, СУМ-А і ООЧСУ. Службу Божу і Панахиду відправив о. Василь Годенчук, який у своїй проповіді виголосив теплі слова про борців УПА і їх жертвенний вклад у боротьбу за християнську віру.

По полудні академію відкрив голова святкового комітету Роман Куціль, підкресливши посвяту воїнів УПА, з якою вони вели завзяту визвольну боротьбу з усіми окупантами України.

Святочне слово виголосив колишній вояк УПА Петро Потічний, тепер професор Мек Местер університету в Гамілтоні (Канада). Він наголосив факт стихійного збройного бунту українського населення Волині й Полісся проти німецької окупації, початкового організування збройних відділів УПА під проводом Тараса Бульби — Боровця. Згодом революційна ОУН перейняла керівництво збройною боротьбою УПА до часу, коли створено Українську Голов ну Визвольну Раду.

Тому що в декорацію сцени вкомпоновано червоно-чорний прапор, проф. П. Потічний висловив опінію, що УПА ніколи не воювала під червоно-чорним, а тільки під національним синьо-жовтим прапором. При цьому зазначив, що він не заперечує вкладу революційної ОУН у визвольні змагання УПА, але під червоно-чорні не треба ставити всієї Української Повстанської Армії, велика більшість учасників якої взагалі не була членами ОУН.

Понад 300-особова публіка з цікавістю очікувала виступу фолкльорного театру зі Львова Остапа Стахіва, виконання кожної точки якого нагороджувала бурхливими оплесками. 11-особовий ансамбль виконав ряд повстанських і стрілецьких пісень, а також кілька жартівливих.

Після мистецької частини двоє дітей вручили колишнім воякам УПА, присутнім на залі, сині квітки із синьо-жовтими стяжками, а публіка щиро вітала колишніх воїнів УПА, серед яких були найстарший віком і ступенем колишній старшина УГА і колишній старшина УПА Теодор Баб'як, відтак Стефан Адамчук-„Семчук", Петро Біжок-„Воїн", Володимир Ґулкевич-„Рубач", Михайло Климочко — „Зозуля", Іван Лико — „Скала-Богдан", Катерина Лялюк, Іван Лялюк — „Камінний", проф. Петро Потічний — „Воробчик", його брат Андрій Потічний та Ольга Чарвінська. Квітку вручено також вдові недавно померлого колишнього вояка УПА Івана Петрика — Наді.

Від імени колишніх вояків УПА подяку ансамблеві О. Стахіва зложив Стефан Адамчук, а двоє дітей вручили керівникові квіти.

Декорацію сцени виконав Евстахій Загачевський, автор спогадів про 1-шу Дивізію УНА.

Святкування закінчились смачною вечерею, яку приготувала Христина Дзюба.

Іван Лико

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (ОСІ) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. ОСІ мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Два тижні тому федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральний суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки. Оборона — себто родина Дем'янюка — має тільки до 11-го серпня 1992 року, щоб представити свої докази та правні арґументи.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра наполегливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередно на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги оборони Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fund, P.O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві Адвокатів